

MFUNDA YA KIMONIKA VE

Vava tuna bana, kiyekwa kemonika mvovo wa ngolo — kena na kitoko kya nzenza, na ndenga ya lunungu. Bantu kebazolanga masumu; kiyekwa kekwiza na nima, na kilulu, ye kesiala thama kuluta mawonso mankaka. Ntangu longukaka mono nde luzingu lwa muntu ketelwa ve na bilumbu bya nzenza. Yandi ketelwa na bilumbu bya mbote, vava kadi mosi ko ketala, vava ngeye mfweti kaka sala kina mfweti sadilwa.

Kiyekwa kena mfunda, mfunda ya nene kuluta kina bantu bayingi keyindula — yandi kelombanga ntangu, ngolo, minswalu, mbala zankaka ndambu ya bandozi zeto. Kena ve luzingu kondwa ntalu; kena kaka bantu basolele ntalu kina bafwete futa. Na mvu, mono yantikaka kuzitisa fioti bana bavovaka mfunu ya kiyantiku kyawu, ye kuluta bana bazingaka yau na piya.

Kiyekwa kabutukanga ve na lemvo. Yandi kabutukanga na luzolo. Vava ngeye zolele kima, ngeye kekeba yau; vava ngeye kekeba yau, ngeye kekituka muntu wa kiyekwa; ye mfunda wina, na lembama, kekituka ndambu aku. Nsiku wamosi ko lendi kunkanga ngeye kukala vava kyafwana kwenda kwakala pete kuluta — mama mena baluvu bya na kati, ye mena mfunu kuluta konso lulendo lwa na nganda.

Kiyekwa kekitezanga na kua? Mingi. Kansi yandi kekitezanga fioti kuluta kuyambula. Vava ntangu keviokila, tulendi ve keyibuka bilenda binene tusadisaka. Tueta yibukanga bantu bana tukebisaka, nsilu bana tubumbaka, mfunda bana tusolele kunata.

*Ferdinando Frega
Gillette Man*